03/10/2020

Δημήτριος Α΄, ο λύχνος της Ορθοδοξίας

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Εικοσιεννέα χρόνια έχουν περάσει από την εκδημία του μακαριστού Οικουμενικού Πατριάρχου και εν είδει μνημοσύνου αναδημοσιεύουμε ένα άρθρο του π. Παναγιώτη Καποδίστρια, γραμμένο στις 4 Οκτωβρίου 1991, τρεις ημέρες μετά την κοίμησή του, που είχε δημοσιευθεί στην παλιά εβδομαδιαία εφημερίδα "Ο Τύπος της Ζακύνθου".

«Καθώς κορυφώνεται το πάνδημο και πανορθόδοξο πένθος, που κηρύχτηκε για την εκδημία του Σεπτού Πρωθιεράρχη των Ορθοδόξων, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Α΄ (1972-1991) οξύνεται

ολοένα η αίσθηση ότι ο λόγος είναι φτωχότατος, για να εκφράσει την ταυτότητα του πολύπαθου Φαναρίου, του ελεύθερου πολιορκημένου, αλλά και να περιγράψει, οπως αρμόζει, τη μεγαλοσύνη της απλότητας του Μεγάλου Νεκρού.

Ο μακαριστός Πατριάρχης είχε σε ανύποπτο χρόνο δηλώσει: “Δεν έχω φιλοδοξία να μείνει το όνομά μου στην ιστορία σαν Οικουμενικός Πατριάρχης που διακρίθηκε σε κάτι σημαντικό και δεν θέλω να με θυμούνται στο μέλλον. Το μόνο που εύχομαι είναι να δώσει ο Θεός, το Φανάρι ασταμάτητα να βαδίζει στα ίχνη της ζωής και του φρονήματος των αειμνήστων προκατόχων μου”. Φράσεις συγκλονιστικές, που σκιαγραφούν εντονότατα την προσωπικότητα τού εκλιπόντος και -θάλεγε κανείς- ότι αυτή και μόνο η παραδοχή του διαπλατώνει τις πύλες της Αιωνιότητας και της Μνημοσύνης, αποτελώντας ιερή για τους επερχόμενος Παρακαταθήκη.

Πώς μπορεί ποτέ να λησμονήσει την πραότητα της μορφής του; Το άδολο της ματιάς του; Το υπομονετικό της καρδιάς του; Αντικρίζοντάς τον είχες την αίσθηση ότι ολόκληρος έβλεπε μέσα του, ήταν σκυμμένος στο Πηγάδι της Παράδοσης και των προκατόχων του, απ’ όπου αντλούσε το “ζωντανό νερό” της υπακοής, της υπομονής, της αγάπης, της ελπίδας, της καταλλαγής, της συμφιλίωσης... Ζούσε το μαρτύριο της καταφρονεμένης και πολιορκημένης Ρωμιοσύνης, ένα μαρτύριο διαρκές, αλλά με την αναστάσιμη σπίθα άσβηστη και για τούτο γινόταν ο ίδιος διαμαρτυρία στα πέρατα της γης υπέρ των δικαίων τού εσταυρωμένου μας Γένους, λύχνος της Ορθοδοξίας ακοίμητος.

Στεκόταν σαφώς, όπως άλλωστε θεολογικά επιβάλλεται, στον αντίποδα του Ρωμαιοκαθολικού Πάπα. Πολιτικά και θρησκευτικά κραταιός ο Πάπας, κοσμικά επιβλητικός, ενώ ετούτος ο Γέροντας του Φαναρίου, φτωχός κατά κόσμον, έφερε τον Σταυρό του αγόγγυστα, ανέβαινε τον Γολγοθά του ελπίζοντας πάντοτε στην επερχόμενη Ανάσταση. Ίσως γι’ αυτό ακριβώς η αγαθή του καρδιά δεν άντεξε και τώρα επείγεται στον τάφο, παραδίνοντας σε λίγο τη λαμπάδα στον νέο Οικουμενικό Πατριάρχη, που θα ανέλθει στον χηρεύοντα θρόνο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, ένα θρόνο, όχι τιμών και ανέσεων και κοσμικής εξουσίας, αλλά όλο αγκάθια και προβλήματα και αλλεπάλληλες σταυρώσεις, έτσι για να δείξει και ο νέος, αν οι ώμοι του αντέχουν ένα τέτοιο Σταυρό.

Αυτή η πορεία και η συνέχεια της Ορθοδοξίας».

4 Οκτωβρίου 1991

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α'
Ο ΛΥΧΝΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Του π.Παναγιώτη Καποδίστρια

Καθώς κορυφώνεται το πένθιμο και πανηγυρθόδοξο **πένθος**, που μηρύχθηκε για την κηδεμία του Σεπτού Πρωτοθρόνου των Ορθοδόξων, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του Α'** (1972-1991) αξίζει να αναφερθεί η αίσθηση ότι ο λόγος γίναι φτηνότατος, για να εκφράσει την πανάθλια του πολύπαθου Φαναρίου, του ελεύθερου πάντοτε πολιορκημένου, αλλά και να περιγράψει, όπως αρμόζει τη μεγαλοκαύνη της απλότητας του Μεγάλου Νεκρού.

Ο μακαριστός Πατριάρχης είχε σε ανύποπτο χρόνο δηλώσει:***«Δεν έχω φιλοδοξία να μείνει το όνομά μου στην Ιστορία σαν Οικουμενικός Πατριάρχης που διακρίθηκε για κάτι σημαντικό και δεν θέλω να με θυμούνται στο μέλλον. Το μόνο που εύχομαι είναι να δώσει ο Θεός το φανάρι ασταμάτητα να βαδίζει στα ίχνη της ζωής και του φρονήματος των αειμνήστων προκατόχων μου»*** Φράσεις σιγηλοναπαικές, που σκιαγραφούν εντονότατα την προσωπικότητα του εκλιπόντος και θάλεγε κανείς, ότι αυτή και μόνο η παραδοχή του διακλαπώνει τις πύλες της Αιωνιότητας και της Μνημοσύνης, απαντελώντας ιερή για τους επερχόμενους Παρακαταθήκη.

Πως μπορεί ποτέ κανείς να ληνμονήσει την πραότητα της μορφής του;Το άδολο της ματιάς του;Το υπομονετικό της κορδιάς του;Αντικρίζοντάς τον είχες την αίσθηση, ότι ολόκληρος έβλεπε μέσα του, ήταν σκυμένος στα πηγάδι της Παράδοσης και των προκατόχων του, απ' όπου αντλούσε το «ζωντανό νερό» της υπακοής, της υπομονής, της αγάπης, της ελπίδας, της καταλλαγής, της συμφιλίωσης...Ζούσε το μαρτύριο της καταπονεμένης και πολιορκημένης Ρωμιοσύνης, ένα μαρτύριο διωρατές, αλλά με την αναπόδραστη σπίθα άφθαρτη και για τούτο γινόταν ο ίδιος διαμαρτυρία στα πέρατα της γης, υπέρ των δικαίων του εσταυρωμένου μας Γένους, λύχνος της Ορθοδοξίας ακοίμητος.

Στεκόταν σαφώς, όπως άλλωστε θεολογικά επιβάλλεται, στον αντίποδα του Ρωμαιοκαθολικού Πάπα Πολιτικά και θρησκευτικά κραταιός ο Πάπας κοσμικά επιβλητικός, ενώ ετούτος ο Γέροντας του Φαναρίου, φτωχός κατά κόσμο, έφερε το Σταυρό του αγόγγιστα, ανέβαινε το Γολγοθά του ελπίζοντας πάντοτε στην επερχόμενη Ανάσταση. Ίσως γι' αυτό ακριβώς η αγαθή καρδιά του δεν άντεξε και τώρα επείγεται στον τάφο, παραδίνοντας σε λίγο τη λαμπάδα στο νέο Οικουμενικό Πατριάρχη, που θα ανέλθει στον χηρεύοντα θρόνο **της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας**, ένα θρόνο, όχι τιμών και ανέσεων και κοσμικής εξουσίας, αλλά όλο αγκάθια και προβλήματα και αλληλοπληκτες σταυρώσεις, έτσι για να δείξει και ο νέος, αν οι όμοι του αντέχουν ένα τέτοιο Σταυρό.

Αυτή η πορεία και η συνέχεια της Ορθοδοξίας.

4 Οκτωβρίου 1991